

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođń ty.

Z njebies mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihicziščyčerńi w Budhycinje a je tam ša šchwórtletnu pschědplatu 40 np. dostacž.

Njeđžela Kantate.

Čak. 1, 13—18.

Kajke je to křutne słowo! Wo spytowanjach čłow-
steho žiwjenja wono rěczy, wo hrěchu a šmjerczy, naš na-
pominajo, so bychmy šo tola ju šjebacž njeđali, ani w tym,
š wotkal tajke spytowanja pschihadžeju, ani w tym druhim,
hđže naš wone wjedu, hđž šmy jim k woli — ale wono
nam tež pokazje, — a to móže naš š tajkim křutnym
šłowom na njeđželu Kantate wujednacž — kał mamy tajkim
špytowanjam napschecžiwu štipicž, šo bychmy wschał naj-
pošledny dobyli a pschewinyli.

Šchto my w spytowanjach šwojeho žiwjenja
trjebamy?

1. My trjebamy tu ponižnu myšl, kotraž
žórlo spytowanjom w naškej wutrobje šamej pyta.
„Njemjedž naš do spytowanja“, tał my wschědnje w šwja-
tym Wótcženášču prošymy. Kał nusna je tuta proštwi!
Šmy my tola pschězo a wschudžom wot spytowanjom
wobdaczi: w džěle a we wotpoczowanju, wodnjo a w nozy
naš wone nadběhuja; w towarštwje pschěčelow a w šamot-
nosći, w ropocze šwěta a w Božim domje naš wone
namakaju. Stari a mlodži, křudzi a bohaczi, šrudni a
wješeli, štrowi a šhori — jim wschittim spytowanje hrosy.

Š wotkal nětk tajke spytowanje pschihadža? „Njeh
žadny, hđž spytowany budže, njerjeknje: Ša budu wot
Boha spytowany.“ Ale praja dha ludžo tał? Šsu dha
woprawdže tajžy, kotřiz korjeń tajkeho spytowanja k šlemu

w Bošy pytaja? Doscž a na docž žich je. We wschittich
čžakach šu čłowjekojó k temu pokřilenje měli, šwoju winu
wot šebje wotwalicž a Boha ša nju samolwiteho ščiničž.
Wopilž a nješpěčiwý — pokaz žimaj jeju hrěch — kóždy
š njeju tebi wotmolwi: to je tał moje waschnje; čžohodla
je mje Bóh tajkeho štworit! Šow je dom, w kotrymž
njeměr a nješchěšjenosć bydlitej — nješlyšchisch ty w nim
to samolwjenje: Šchto móžu ja ša to, šo je moja krej tał
horža? — tam je jatý w jaštwje; ty šo jeho praschěšch:
čžohodla šy šow? te wobštejnoscže, wón tebi wotmolwi,
běchu tał čžěžke, moja warba tał šnadna, ja dyrbjach šebi
š njesprawnosćžu pomhacž a tał škóncžnje kóždy šamopaschny
hrěšchik Boha ša šwój hrěch samolwiteho čžini.

Kajke to šabludženje! „Bóh njeje spytowat k šlemu
a wón nikoho nješpytuje.“ Drje šwjate pišmo wobšwědčža,
šo tež Bóh spytuje. Abrahama Bóh spytowasche, jako jemu
pschikasa, šwojeho šyna Šsaaka woprowacž; Šraelske džěczy
Bóh spytowasche w puščinje, šo by šhonik, „hacž wy jeho
š žykej wutrobu lubujecže.“ Bóh naš do spytowanjom
wjedže, šo bychmy nawukli, š nimi wojowacž. Wón nam
nusu ščěle, šo prošycž nawuknjemy. Ženje pał Bóh njeje
špytowat k šlemu, ale kóždy budže spytowany, hđž wón
šam wot šwojeho lošchta budže čžehnjeny a wabjeny.
Našch hrěch — našcha wina, tał nam to šwjate pišmo
wobšwědčža, tał nam to našche šwědomnje wobkřucža.
Wschitte spytowanja, kotřez naš wobdawaja, nam nicžo
šchodžicž njemohle, hđy bychy wone w naškej wutrobje
towaršcha njenamakale, kotryž spytowanje rad wita. Našche

hrěščne sfaženje w naš — to je našch najhóršchi njepscheczel. S wutrobny wukhadžeju sje myšle: mordowanje, mandželstwolamanje, kurwaństwo, paduchstwo, falschne šwědčenje, hanjenje.

Pšchecziwja šo twoja hordoseč pšchecziwo tajkemu wufnaczu? Dha šhladuj tola na teho muža, kotrehož nam našch Šbóžnik w snatym pšchirunanju sa pšchiklad pokáže, na žlonika w templu. Tam wón našdala steji, a pšched nim steji Boži wěczny sakón. Šchtož je šhubjene, to je šhubjene. Šchtož je šhrěšchene, to je šhrěšchene. Jeho šwědomnje jeho wobškorzuje a jemu to žórlo mjenuje, š kotrehož šu wšchitke jeho sje myšle, šłowa a skutki wuschle, jeho šašalku a bojašliwu wutrobu. Duž wón na šwoju wutrobu dyrri a rjekny: Božo, budž mi hrěšchikej hnadny! Bóh daj, šo bychmy tež my š nim tak wufnali! Pšchetož šchtož my w špytowanjach šwojeho žiwjenja trjebamy, to je ta ponižnosć, kotraž žórlo špytowanjow w našch wutrobje šamej pyta.

2. My trjebamy pať tež jašne wócžko, kotrež šo pšchi wšchitkim njewinowatym šapoczatku špytowanja tola jeho ščónčneho sfaženja dohlada. „Kóždy budže špytowaný, hdyž wón šam wot šwojeho lóšhta budže čehnjeny a wabjeny. Potom, hdyž tón lóšcht je podjať, porodži hrěch, hrěch pať, hdyž je dokonjany, porodži šmjercz.“ Lóšcht, hrěch, šmjercz — žalóšny pucž!

Sly lóšcht — njeje wón na šdacze njewinowaty? Šchtož wón nam radži, njeje to runje to, šchtož my trjebamy? Wón čže nam pomhacž, hdyž naš w nusy widži, kaž tam tón špytowať našchemu Šbóžnikkej w puščinje; wón nam šłote hory lubi, kaž šhubjenemu šynei w ščzenju.

Kať mamy šo jemu napschecziwo šadžeržecž? Šo š našch wutrobny sje myšle wukhadžeju, pšchecziwo temu šo šchitowacž njemóžemy, dokeľž hrěch w naš bydli; ale to je našcha pšchiklušchnosć, š nimi wojowacž, šo šo wone we wutrobje njesahnědža. Duž, luba dušcha, njepošluchaj na tajki šly lóšcht, šo tebe njesjebje. Njepraj šebi ženje: to je jenož myšl, ja móžu ju kóždy čžaš šašo wróczo šawolacž a nihto wot teho žaneje šchłody nima. Šomyšl šebi: małe roštorhjenje haczenja je hižom hušto š pšchicžinu bylo, šo bu žyla wulka krajina powodžena. Duž wojuj tež pšchecziwo małemu šapoczatkej, wuteptaj šchřicžku, přjedy hacž wulki wohen š njeje nastanje. Nječžinišch pať to, hajišch šly lóšcht, potom šo dopjelni: hdyž je lóšcht podjať, porodži hrěch.

Hrěch, to žórlo wšchitkeho hubjenstwa na šemi, hrěch, tuta džělaza murja mješ Bohom a čłowjekami — wón je tón hórki plód šteho lóšhta. Kať rad čžyľ potom čłowjek to nješčzinjene ščžinicz, šchtož je šo štało — ale to je pšchepošdže; hrěch tu je — wón roščže; jedyn hrěch wjedže š druhemu, maľy š wulkemu. Ach, nihto, kotryž přeni křócž šwoju nohu na šchěrofu drohu štaji, njewě, hđže šo jeho pucž ščónčži. Přjedy hacž šo dohlada, je wón wotročžł hrěcha — jeho žadosć je pšchezo wjetšcha, jeho šwjaški šu pšchezo twjerdsche, Bože šłowo šhubi nad nim šwoju móž, modlitwa wotmjelkne — hrěch, hdyž je dokonjany, porodži šmjercz. Ššmjercz je hrěchow mšda.

Kať njewinowaty šapoczatł, kať žalóšne dokonjenje! Šchto čžyľ něťł hiščže š hrěchow hrajčacž, šchto nochžyľ do wójny čžahnyčž pšchecziwo njemu, po tamnym šłowje: Njepšchidaj jemu jeho wolu, ale knjež nad nim — šchto nochžyľ ruku a wutrobu š tej modlitwje pošběhnyčž: W šřjedža našchim žiwjenju šmjercz tu na naš čžaka; šchto š nam

pšchindže š pomožu, hđže naš huada čžaka? To šy ty, šnježe, šam!

3. Šchtož w špytowanjach šwojeho žiwjenja trjebamy, to je wěřjaze dowěřjenje na Božu hnadu.

Bóh je tať maľo špytowať š štemu, šo japoschtoľ wot nim šhwali: „Wšchitkón dobry a wšchitkón dokonjany dar pšchikhadža š wyščokščže dele, wot Wótža šwěťka.“ Šchtož wot delkach šamo pšchikhadža, je kniczomne a šachodne, wšchitko dobre pať a wšchitko dokonjane ma šwoje žórlo w Bošy. Kóžde kublo, kotrež mamy, kóžde žohnowanje, kotrež šhonimy — jemu mamy šo ša to džakowacž. Jeho najlěpšchi a najdokonjenišchi dar pať w tym wobšteji, šo je nam šwojeho šyna pošłak. Šchto by nam wjazy čžinicz džyrbjať, šo by nam šjewiľ, šo ma myšle měra š nami a niž myšle čžerpjenja a šo móže šo nam š jeho ruki jeno dobre dostacž? A w tutym Bošy mamy najwěščžišchi šchit pšchecziwo wšchitkemu špytowanju; š jeho hnadny šměmy móž ša moz čžerpacž, jemu napschecziwo štačž. We šwojim Šbóžniku mamy najšwěrnischedo pomožnika na šwojej štronje. Še wón ša Šětra prošyľ, šo by jeho wěra njepšchestała, tať wón tež naš hiščče š Božej prawizy šedžo šastupuje.

Čžželč přajicz, šo je twoje špytowanje pšchěšlyne? Ale njeje tebi Bóh šwoje šłowo dať, šo by to šame ša brón trjebať? nješnajšch jeho šlubjenje: Woľaj šo še mni w čžafu nusy, dha čžzu čže wumóz a ty džyrbišch mje šhwalicž? Šdžež jeno to „šnježe, šmil šo!“ š wutrobny horje štupa, tam čže wón tebi ruku ščicžič kaž Šětrei na morju.

Wěno je: šmjercz je hrěchow mšda, ale to druge je runje tať wěne: Boža huada je wěczne žiwjenje w šchřštušku Šesušu. Duž: šantate: špěwajčže temu šnješej nowy ščěrlušch! Šamjen.

M. w B.

Wustup se šarschiskeho domu.

(Pšcheložł.)

Dha wšmi něťł mojej ruzy
A pšchewodž mje
Na pucžu š njeju dužy
Pšches žiwjenje!
Šsamlutki nochžu šhodžič
Niž křoczělki;
Ša tebi dam šo wodžič,
Mje šobu wšmi.

Ššej twoju pomoz žadam,
Šdyž šłaby šym;
Ša twojim měrom šladam
We dobrym, šlym.
Daj ležecž š noham šebi
Mje šhudžinku,
Niž wócžžy šběha š tebi
Wšcha š dowěru.

Šdyž čžucž tež nješamožu
Ša twoju móž,
Ty tola wjedžesh š šbožu
Mje tež pšches nóz.
Duž wšmi dha mojej ruzy
A pšchewodž mje
Na pucžu š njeju dužy
Pšches žiwjenje!

Nabožina w schuli.

(Poftracžowanje.)

Se-li wučer stawišnu wupowjedał, ju wón sažo wotpraschuje, a to najpriedy taf, so praschen a wotmołwa jeno pomjedane sažo dawatej. Biblijski wuras, kotryž džěcžo runje wot swojeho wučerja blyšesche, so nětkele wot njeho kameho trjeba a do pomjatta schěžepi. Tež so džěcžu jažni, schtož pschi powjedanju njejažne wosta. Džěcžo pschi tym stajnje w polnych šadach, wótije a s prawym pschijukom wotmołwa. So wotpraschenju spytuja staršche džěcži, kotrež te stawišny hižom šandžene lěto wufajechu, šdželenu stawišnu powjedacž; škóncžnje wučer tež praschenja staja, kiž džěcžo k šwobodnemu rošhudej namołweju, pschi čimž móža so tež krótkie, moralne naložby činič, jeli-so je stawišna njewólnje a bjes hlybscheho rospomnjecža do ruki dawa. Š žyła pak je lěpje, pola małych džěcži taf mjenowane wužitne naložby wuwostajecž; wone šu hušto jeno woda na žehliwe wuhlo. Njeje-li stawišna džěcžu ničžo předomala, dha to wučerjowe naložby s žyła njecžinja. A hdyž tele naložby šamo do žalbowaných rěčow pschekhadžeu, kotrež šhód stawišny pschezo sažo pschetorhuja, šu wone halle taf prawje schłódně, dokelž džěcžu wscho wješele nad stawišnu rubja a jemu s tym wučžbu wohidža. Psched tymle pschelažnym moralisowanjom pola džěcži njemóže so došč warnowacž. Ale tež psched bojošču dhyrbisch warnowacž, s džěcžimi wo tej wěžy rěčecž. Čžežož je wutroba polna, wo tym šo rót pschelowa. Wošebje džěcžujej wutrobje je to potreba, šo wo tym wuprajecž, schtož wona lubuje, schtož jej radošč a bolosč čini. Šaf samohlo male džěcžo mjelčecž, jeli jemu Wože džěcžo hody wobrasnu knihu abo klanku pschinješlo! W tajšim wuprajowanju špokojenje leži, kotrež wschał wopšchijecž njemóžemy, ale tež my wschitzu nashonichmy.

Šnate je, so šo biblijske stawišny w mnohich schulach bohužel jara šymnje a šhudobnje wotpraschuja (pschetož pschednoschowanje to njeje); tež je wěšte, so móže šo w nastupanju hlybscheho šrosymjenja džěcžom wjele wjazy pschizpivacž, dhyžli šebi mnošy myšla. Teho runja wěmy, so džěcži niž jeno rad po pišaných kulach šlafaju, ale so wone tež rad kwětki schěžipaju, wěžy wija a šo wješela, hdyž jim wučer kwětki pošlicža, kotrež šu wone we šwojej mlodoštněj hujnošči a njenashonitošči pschekhadake. Š džěcžimi na tuto waschnje šo wuhhodžowacž na pišaných honach Wožeho šłowa a te njeheške kwětki, kiž tam ščžėja, s nimi wobhladowacž a jich šłódku wón šacžuwacž — tule radošč dhyrbjeli my šwojim džěcžom taf hušto hač jeno někał móžno pschihotowacž, so bychu Wože šłowo prawje lubowacž nawukfe. Šdyž šebi našche džěcži poklad Wožeho šłowa powšchittownje pschemašo waža, dha šu na tym tajžy wučerjo wina, šotšiz we šwojej njewěrije Wože šłowo čłowške šłowo čžinja a čžedža potom puštosč a prošdninu šwojeho rošwucžowanja s moralisowanjom wupjelnjowacž. Šsem šłusheju pak tež čži wěriwi wučerjo, kiž drje to njecžinja, ale tež ničžo druhe, hač šo biblijske stawišny do pomjatta džěcži po šłowje šaschěžepuja. Šchto pomha tajke morwe pschijwojenje! Wono ani rošom njewóšfi; wo šahorjenju a pohnuwanju wutrobje móže hiščeže mjenje rěč byč, wo šwojecženju wole pak s žyła niž. Tajžy wučerjo drje wěž do džěcži pschinješu, tola džěcži najbóle s wěžy. Šchtož dhyrbjalo džěcžom radošč byč, šo jim s wopacžnej methodiku čžwila čžini.

(Pschichodnje dale.)

Sserbski lud a kraj.

Wot Š. Č. Šmolerja.

(Poftracžowanje.)

Šchtož šwončowny napohlad Ššlowjanow a s nimi Šserbow nastupa, da šłusheja do najrješšich ludow indo-europejškeho šplaha.

Woni licžachu šo stajnje k tym narodam, kiž w šhěžach a domach bydla. To je wina, so šo najradšcho na ratarštwo a rólništwo šložowachu. Šserbjo šu tež hiščeže nětke najradšcho ratarjo a šu šebi jako tajžy wschudžom wultu šhwalbu dobyli. Teho dla šebi w Němžach rad šerbštu čželedž pschistajaja. Ratarjo šo pak dolho rjemješla, pschekupštwo a wschelatick wunamakanjow šminyč nje-móža. Šłuh je šłowjanske wunamakanje.

Šserbjo mějachu rad mēr s žušymi, běchu šprawni a dobročživi, schtož tež Woža šlužba, jich prawta, waschnja a domjaze žiwjenje wobšwědčža. Boha wjeršneho čžesčžachu jako štworicžela njehešow a semje, pódla njeho pak mějachu nižšich bohow, kaž Běłoboha, Čžornoboha, Ššwiatowita, Djaša, Pschipołnizu, Ššmjer-nizu, Džitiwizu, Drémotku a t. d., kotrymž jako šrednikam mjes šobu a mjes wjerščnym Bohom howjadla, wowzy, šad a wschelate plody woprowachu. Šo budžichu čžłowjekow woprowali, to da šo jenož pola nětotrych druhich šłowjanskich šplahow pschi Šaraiškim Morju dopoščacž; tam pak bē tajke waschnje s žušy pschischlo a trajesche jeno krótki čžaš. Woni wěrjachu do žiwjenja a do wotrnanja po šmjerčži. Pschi naležnosčach žykeho kraja tež žyly lud wobšam-fasche, we šwojej šwójbje mějesche pak jeje štaršchi njewobmjesene knjejštwo. Ša šestajenje šjawneje Wožeje šlužby, krajnych nalež-nosčow a šudow, ša dohladowanje pschekupštwo a ša wothladanje wóžny a mēra wušwolowachu šo šastojnižy na powšchittowných šhromadžišnach. Šižom w praštarým čžašu mějachu šwoje šakonje, kotrež šo wot nana šynej rošpowjedowachu abo tež wot mēšchnikow s rėjami (do drjewa wurššantymi šnamjenjemi) napišowachu. Wschitzu Šserbjo bēchu šwobodni; tola šo, jako do němskeho šukóštwo pschidžechu, nětajki rošdžel štawow pola nič šapocžinasche. Nje-wólništwo (Leibeigenschaft) šu Šserbam Němžy pschinješli. Štarých ludži Šserbjo šwēru hladachu, a šo šu jich morili, je hola wu-namakana bajka a njepšhecželšta žža.

Ša šhudých a šhorých šo šdobnje štarachu; teho dla pola nič žanych prošerjow a krajšłudžerjow njewidžesche. Šich wubjernu hospodlivosč, kotraž s jich pschinarodženeje dobročžiwosče wuhha-džesche a kotruž mějachu ša šwjatu pschibłuschnosč, njemóža tež jich njepšhecželšo dokhwalicž. Šony, kotrychž mandželšku šwērnošč šwjaty Bonifazji wulžy jara šhwali, šmēdžachu wschudže po woli pschikhadžowacž. Wšche ratarštwo, pežólništwo, hoštwy a šót-tubłanja šabjerachu šo wošebje s wšowanjom. Špēm, hudžba a reja bēchu jich najlybsche šabawy. Woni bēchu wošebni čžšłojy, šowarjo, šwarzu, jērčarjo a rjemjenjerjo, hewjerjo a rēšbarjo. Šo pošdžišcho wot 11. a 12. štotetka šem pschekupštwo a rjemješlo šónž šjerjesche, šo jich mēšta hinychu a hrubosč a lēnjosč pola nič pschibjeraschtej, na tym njebēchu woni wina, ale jich němžy pod-tłóčzerjo, kiž šóždeho Šserba s wyschšich štawow wušamkachu. Šo bēšche nēhdy wošebna nawjedžitosč mjes Šserbami, wo tym šwēdčža wuras, kaž Čžecžeranz, w Delnej Łužizy Bawy mjenowaný (Siebengebirn, Glucke, Plejaden), Šošy (Orion); dale milina (Elektrizität, Nordlicht); pschestupne lěto (Schaltjahr) a teho runja, kotrež šu šo s tamnych čžašow hiščeže mjes najnižšim ludom wuhhowane. — Dokelž Šserbjo ratarštwo a rjemješlo lubo-wachu, dha rad wóžnu nješapocžinachu. Woni njebēchu žadny kraj dobywanški lud; hdyž pak mějachu šebje a wótcžinu psched njepšhecželom wobaracž, wojowachu s najwjerščej wutrobitošču. Tuta bē wschudžom wuwolana.

(Pschichodnje dale.)

Špēwaj a dželaj.

Wobras se žiwjenja.

„Šaj, hdyž šbožu njecháš ruku ššicžicž — šame čži taf ložy njepšchidžže!“ praji pječadžwazycžilětny muž s wješekym woblicžom. Tele šłowa pláčachu jeho šukódej, kiž šo wjele štaršchi a tradazy

šdache bycz; nusa a staroscž bęšchtej jemu jašne pišmo na woblicžu sawostajikoj. Ze šlowa šo jemu nječachu prawje spodobacz, pschetož wón s hłowu wijesche a hladasche hišcže s wotnom won, hacž runje bęšche jeho mlody šušod hižom wotěšol. Potom pať šbórbota něšcto, po mału šchžipku wšawšchi, a šacžini wotno šwojeje njenahladneje šhęžki, s kotrymž bęšche šo w nastawazej czmicžž rošręcžowanje štało.

„Ze poliwka hotowa, Šilža?“ praschjesche šo, po šhudej štwicžž pohladawšchi, šwojeje blędeje žony, kotraž runje s wulkim hornžom s durjemi šastupi; ša blidom pať hižom šedžeschtaj jeho dwaj šynkaj a hladaschtaj kručže, šo lžžow pschimajžž, se šwětlym wóczkom macžeri napschecžo.

„Šaj, Wosczžijo“, wotmolwi Šilža, „móžesč pschezo špěwacz.“

Šan šajpěwa pacžerje k jędži, tež maťaj hólczťaj šašo s šawki šlěšeschtaj a štyknyschtaj ruzž. Šednora wječžer wšchitkim šekłodža, bęšche džę derje šašlužena, tež bęšche šłódb jara derje šuchariť.

„Pohladaj wšchaf“, praji po džakowntym pacžerju muž, „hacž je w mojej lampje žane šwęcženje.“

„Chžesč dha ty džęň šašo hišcže pschi šwěžž džęlacž?“ woprascha šo staroscžžwa žona.

„Šaj, moja Šilža, myšlu šebi, šo ša dvě hodžinžž tón kručž platu dotkaju, a ty móžesč jón potom jutije s druhimaj hotowmaj w šabrizžž wotedacz.“

„Ale, luby Wosczžijo“, ty hižom nětkle žyť čaš ša džęň wjazž hacž šchęžnacže hodžinow džęlacž; to šo durbisč čžisče škónžowacz.“

„Nětkle wšchaf šo runje ša platom praschjeja, a džakuju šo Bohu, šo mam džęlo; pschińdže tať, prjedy hacž mi hišcže lubo budže, čaš, šo džęla nješmęju, a tať wješelaj potom budžemoj, hdyž šmęjemoj kroschit nalutowany.“

„A ty šo pschi tym dotónžujesč.“

„Njeje wšchaf tať šlę“, wotmolwi muž, „hdy by Wóh tón Šnjesč žyť, šo durbju pródnž šedžecž, by mi žyť męch pjenjes škicžit; tať pať je čžłowjet k džęku štworjenž.“ Š tymile šlowami štany a šydnž šo šašo k šwojim krosčnam. Wórsž šašo šhodžesche čžolnt špěšchnje jow a tam. Šilža pať šo tať šhęťšje nješpoťoji, dawno męjjesche něšcto na wutrobje.

„Ale Wosczžijo“, šnapschecžžwi wotkrywajo blido, — a s jeje šlowow bęšche šhyschecž, tať nješpoťojna s tamntym wotmolwjenjom bęšche — „ty džę nješwěšch, hacž tebi Wóh tajki męch pjenjes nješpoťicža? Dónž wšchaf chžesč ty jeno pschi šwojich krosčnach šedžecž, nješbudže čži móžno, šo by nasche wobštejnošče polěpschil.“

„Ša drje wěm“, wotmolwi Wosczžij, „šcto čži we hłowje šhodži, ty by rada klamařstwo wotewriť; ale k temu hišcže došč pjenjes nimamy; durbimž hišcže něšcto lęt lutowacz a hromadžicž, potom šnadž pónđže.“

„Ně, to nješmęju“, wotmolwi Šilža, „ale ty mohł tež junu, tať nasch šušod Šurij, šwoje šbože špyťacz.“

„Šcto? Ša durbjal loteriju hracz? Šo nječ Šurij čžini, tón ma šwoje džęlo šam, kotrež jeho derje živi, tať šo wot niťoho nješwotwišujuje, tón wšchaf na por šlębornych hladacz njetrjeba; tola ja durbju šebi šwoje kroschki tať horžo šašlužicž, šo by mi jara šškoda bylo, hdy bych žadny podarmo durbjal s wotnom won čžišnyčž.“

„Šcto wě, by mohł tež dobyčž, Wosczžijo.“

„Šo hacž by nješbože bylo! Ša žane waschnje tola Šurijej nješpschjeju, šo by dobył, pschetož je to dobry šušod, a w tajkich pjenjesach žane žohnowanje njeje.“

„Ale tať dha móžesč tola tajke pschiwěrki wěrícž a ręcžecž“, wotmolwi Šilža, „toľeť je tola toľeť.“

Wosczžij šwětke na Šilžu pohladnywšchi rjety: „Moja Šilža, to njeje wěno. Šoleť, kotryž šym šebi pjenjeť ša pjenjeťkom durbjal šašlužicž, je toľeť, kotryž šej wažu a kotryž mje wucži džęlo čžesčicž. Šoleť pať, kiž mi loterija do domu čžišnje, je toľeť, kiž šo runje tať lohžž šašo wuda, kaž je šo dobył, a pschi kotrymž šebi myšlu, šo je wěšče lóže dobyčž hacž džęlacž; potom pať mohło šo mi džęlo wostudžicž, a je mnje mohł nješnicžomntž šlępž nastacz, hdyž šym nětkle jeno šhudy muž. A byrnje tež nětkle ničžo nješmęł, dha durbji tola kóždy, haj šhęžor šam mje čžesčicž, hdyž tať pschi šwojich krosčnach šedžu a s tymaj rukomaj žonu a džęcži šejwjam.“

Škalž bę šo pschi tyčhle šlowach trochu rošhoril, a budžische drje hišcže wjazž ręcžal, nješbudžische-li jeho šašchel napominał, šo je škanje džęlo, pschi kotrymž durbji šebi wošebje wutrobno jara na šedžbu bracz. Wješesčesche teho dla, čžim wóťšischo pať ręcžesche čžolnt, kiž hišcže špěšchischo jow a tam lętašche, a krosčna dum-pachu a šchžercžachu tať wóťšje, kaž bychu pilnosčž škalža džęlicž chžyť.

Šilža rošhotowa Šawšchyna a Šanka a domjedže jeju do kóžž; potom šydnž šo k lampje pschi šwojim mužju, šo by něšcto roštorhaneje drašty šaplatała. Šaj, na to džęžesche dobra žona, šo by w domje wšcho w rjedže bylo, a byrnje se šwojim mužom a s džęšczomaj rjana šhotowana nješhodžila, nječahche tola ženje na šo pschińcz dacž, šo by šctó we domje hdy w masanej abo roštorhanej drašče durbjal byčž. Bęšche hižom šłuboto w dwanatej hodžinje, hdyž škónčžnje šwěža džęlaweho škalža hašny.

(Pšchichodnje dale.)

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Šnjes šarar Šubiza w Bufežach, kotryž tať dolhe lęta s bohatty žohnowanjom w šwojej lubowanej Bufečžanskej wošadže jako dušchowpastyr škutluje, chže šo s 1. oktobrom tuteho lęta na wotpocžint podacz. Bufečžanska wošada wotšhad šwojeho droholubowanego dušchowpastyrja wobžaruje, ale jemu tež dobry wotpocžint pschjeje. Šnjes šarar Šubiza je do dušchowneho šastojńštwia šupil w lęcže 1870 we Šutach w Šruskej. Šehdom šo we Šutach hišcže šerbški přędowasche. Šo woteńđženju knjesa šararja Šubizž tam šerbške přędowanje pschesta. Wón pschińdže wot tam ša šararja do Wješlecžina a wot Wješlecžina ša šararja do Bufež.

— Nješpschecželjo Šokloweje wóľby móžža šo nětko do žyťa šmęrowacz, šo Šokla šejmški šapóšłanz wotšanje, hdyž je nětko šejm šam jeho wóľbu ša placžiwu wuprajil, hdyž bęšche prjedy hižom wóľbupruhowaža šejmška komiřija tež tať šudžila. Šaj, šamo w šejmje šo wupraji, šo šo wo tutej wóľbje s žyťa w šejmje jednalo nješby, hdy by tónle protest šo nješapóšłal, doľelž šo ani ničžo špomnjenja hódbne pschecžiwu wušwolenju knjesa Šokle namakalo njeje.

— Čžłowjekojo chžedža powěťr wobšnježicž se šwojimi powěťronami, ale tola jim šłóš wot horkach pschezo šašo pschiwola: „Nješbudždže šwažłimi, wy šłabi čžłowjekojo!“ Škóždy tyđęň pschińdže powjescž wo čžęžkich nješbožach, kotrež šu tyčž potrjehčili, kotřž šu šo w šwojich powěťronach do powěťra šlecžicž šwěrili. Powěťron „Luna“ šhubi šo w polńóžntym morju, druhi šo tam lędy wušhowa, na narańšchim morju psched krotkim powěťron do morja padže a ludžo na nim šo tepichu, mješ nimi šapóšłanz na šhęžorštwowym šejmje Šelbrüć. Nětko je šašo powěťron „Delicž“ nješbože psches nješjedro pocžerpil a wšchitžž mužojo, kiž bęchu šo na njón šwěrili, šu kónž wšali. Ale bohųel čžłowjekojo na tón šłóš nješpošłuchaju a dale šwój Šabelški tórm do powěťra twarja.